

**МІНІСТЕРСТВО ОХОРОНИ ЗДОРОВ'Я УКРАЇНИ
ЗАПОРІЗЬКИЙ ДЕРЖАВНИЙ
МЕДИКО-ФАРМАЦЕВТИЧНИЙ УНІВЕРСИТЕТ**

**КАФЕДРА СУСПІЛЬНИХ ДИСЦИПЛІН
КАФЕДРА ДИТЯЧИХ ХВОРОБ**

ЗБІРНИК МАТЕРІАЛІВ

**У МІЖНАРОДНОЇ
НАУКОВО-ПРАКТИЧНОЇ КОНФЕРЕНЦІЇ**

**«СОЦІАЛЬНО-ЕТИЧНІ ТА ДЕОНТОЛОГІЧНІ
ПРОБЛЕМИ СУЧАСНОЇ МЕДИЦИНИ
(НЕМЕДИЧНІ ПРОБЛЕМИ В МЕДИЦИНІ)»**

28-29 ЛЮТОГО 2024 РОКУ

м. Запоріжжя

УДК 614.253
С69

Редколегія:

Л.М. Боярська – завідувач кафедри дитячих хвороб ЗДМФУ, кандидат медичних наук, професор;

І.Г. Утюж – завідувач кафедри суспільних дисциплін ЗДМФУ, доктор філософських наук, професор;

Ю.В. Котлова – кандидат медичних наук, доцент кафедри дитячих хвороб ЗДМФУ;

Д.П. Сенетий – доктор філософських наук, доцент кафедри суспільних дисциплін ЗДМФУ;

Н.В. Спиця – кандидат філософських наук, доцент кафедри суспільних дисциплін ЗДМФУ;

Ю.О. Іріюглу – кандидат історичних наук, доцент кафедри суспільних дисциплін ЗДМФУ.

С-69 Соціально-етичні та деонтологічні проблеми сучасної медицини (немедичні проблеми в медицині): зб. матеріалів V Міжнародної науково-практичної конференції (28-29 лютого 2024 року). – Запоріжжя: ЗДМФУ, 2024. – 312 с.

Автори матеріалів несуть повну відповідальність за достовірність наданої у доповідях інформації й точність наведених цитат. Точка зору автора не завжди може співпадати з позицією редколегії.

<i>Кілеєва О.П., Брагар Н.О., Шкопинська Т.Є, Четвертак Т.Ю., Поправко М.І.</i> ДОЦІЛЬНІСТЬ ВИКОРИСТАННЯ ІННОВАЦІЙНИХ ПІДХОДІВ ДО ВИКЛАДАННЯ У КОЛЕДЖІ.....	135
<i>Кологойда В.Р.</i> СУЧАСНІ ТЕХНОЛОГІЧНІ ПІДХОДИ ДО ФОРМУВАННЯ ПРОГРАМИ РЕАБІЛІТАЦІЇ СПОРТСМЕНІВ ІЗ ТРАВМАМИ КОЛІННИХ СУГЛОБІВ.....	136
<i>Куліченко А.К.</i> ВПЛИВ ІННОВАЦІЙ НА РОЗВИТОК МЕДИЧНОЇ ОСВІТИ	138
<i>Корнєєва О.М., Касатська А.В.</i> РОЗГЛЯД ЕТИМОЛОГІЇ НАЗВ БОТАНІЧНИХ РОСЛИН ЯК ПРИЙОМ ПОЛПШЕННЯ ЇХ ЗАПАМ'ЯТОВУВАННЯ	139
<i>Марушко Ю.В., Шеф Г.Г., Чабанович О.В.</i> УДОСКОНАЛЕННЯ ПРАКТИЧНОЇ ПІДГОТОВКИ ЛІКАРІВ-ІНТЕРНІВ, ЯКІ НАВЧАЮТЬСЯ ЗА СПЕЦІАЛЬНІСТЮ «ПЕДІАТРІЯ»	140
<i>Марушко Ю.В., Дмитришин Б.Я., Бовкун О.А., Дмитришин О.А., Єсіпова С.І.</i> ФОРМУВАННЯ КОМПЕТЕНТНОСТЕЙ З ДИСЦИПЛІН ПЕДІАТРИЧНОГО ЦИКЛУ У СТУДЕНТІВ – РЕАБІЛОЛОГІВ.....	141
<i>Мельнікова О.З., Іванченко О.З., Мікасян Г.Р.</i> ДОТРИМАННЯ ПРИНЦИПУ НАСТУПНОСТІ ЗНАНЬ, ВМІНЬ І НАВИЧОК У ЗАБЕЗПЕЧЕННІ ЯКІСНОЇ МЕДИЧНОЇ ОСВІТИ.....	146
<i>Недельська С.М., Бессікало Т.Г., Самохін І.В., Кряжев О.В., Кляцька Л.І.</i> РОЛЬ ОЧНОЇ ОСВІТИ У ПРОФЕСІЙНОМУ ФОРМУВАННІ ЛІКАРЯ В УМОВАХ СУЧАСНИХ РЕАЛІЙ.....	148
<i>Недельська С.М., Самохін І.В., Кряжев О.В., Бессікало Т.Г., Кляцька Л.І.</i> ОСОБИСТІСНО-ОРІЄНТОВАНИЙ ПІДХІД ДО НАВЧАННЯ І ВИХОВАННЯ СТУДЕНТІВ МЕДИЧНОГО ФАКУЛЬТЕТУ.....	149
<i>Редько І.І.</i> ПРОБЛЕМНІ ПИТАННЯ ЛІКАРЯ-ВИКЛАДАЧА ЩОДО МЕДИЧНОЇ ДИСТАНЦІЙНОЇ ОСВІТИ В УМОВАХ ВІЙНИ.....	150
<i>Спахі О.В., Лятуринська О.В., Макарова М.В., Пахольчук О.П., Кокоркін О.Д.</i> ОЧНЕ НАВЧАННЯ У ПРОФЕСІЙНОМУ ФОРМУВАННІ ЛІКАРЯ-ДИТЯЧОГО ХІРУРГА	152
<i>Стиця Н.В., Зайцев М.В.</i> КРИТИЧНА МЕДИЧНА АНТРОПОЛОГІЯ ЯК ВАЖЛИВИЙ ЕЛЕМЕНТ ОСВІТИ ЛІКАРЯ В УКРАЇНІ.....	153
<i>Шеф Г.Г., Марушко Ю.В., Бойко Н.С.</i> ОСОБЛИВОСТІ ПІДХОДІВ ДО ВИКЛАДАННЯ У ЛІКАРІВ-ІНТЕРНІВ ЗА СПЕЦІАЛЬНІСТЮ «ПЕДІАТРІЯ» НА СУЧАСНОМУ ЕТАПІ.....	155
СЕКЦІЯ 6. ПРОБЛЕМА ПРОФЕСІЙНОГО ВИГОРАННЯ: «CONSUMOR ALIIS INSERVIENDO».	
<i>Lebedeva J., Fominaite M.</i> FACTORS ASSOCIATED WITH PROFESSIONAL BURNOUT IN THE HEALTHCARE SYSTEM	156
<i>Mastavičiūtė A.</i> PEOPLE MATTER THE MOST: A CASE OF GOOD PRACTICE IN LITHUANIA.....	158
<i>Кравченко Ю.В., Гнатенко С.А.</i> ПРИЧИНИ ВИНИКНЕННЯ СИНДРОМУ ПРОФЕСІЙНОГО ВИГОРАННЯ ОСВІТЯН.....	158
<i>Марущенко О.А.</i> СПІВПЕРЕЖИВАННЯ ДО СЕБЕ ЯК ПРАКТИКА ПОДОЛАННЯ СИНДРОМУ СУПЕРГЕРОЯ.....	160

ОЧНЕ НАВЧАННЯ У ПРОФЕСІЙНОМУ ФОРМУВАННІ ЛІКАРЯ-ДИТЯЧОГО ХІРУРГА

Спахі Олег Володимирович

Професор, д.м.н

Лятуринська Ольга Василівна

Доцент, к.м.н

Макарова Марина Володимирівна

Доцент, к.м.н

Пахольчук Олексій Петрович

Асистент

Кокоркін Олексій Дмитрович

Асистент

Кафедра дитячої хірургії,

Запорізький державний медико-фармацевтичний університет

Навчання – це процес, який включає в себе взаємодію.

Викладач відповідає за передачу необхідних знань, а студент – за їх засвоєння. Цей процес відбувається за допомогою різних навчальних завдань, методів і прийомів роботи.

Однак, необхідно зрозуміти, що відповідальність за якість навчання лежить не тільки на викладачі, але і на самому студенті. Викладач може надати всі необхідні матеріали і дати консультацію, але без активної участі та мотивації студента, якість знань не буде на високому рівні.

Важливо зазначити, що навчатися можна навчитися. Можливості для саморозвитку та самостійного навчання є безмежними. Саме тому, студент повинен бути відкритим до нових знань і готовим до постійного самовдосконалення. Він повинен бути готовим до використання різних джерел інформації, включаючи книги, статті, веб-ресурси та інші джерела [5, с. 55-57].

Крім того, студент повинен розвивати свої навички самостійної роботи, критичного мислення та аналізу. Він повинен вміти самостійно оцінювати свої знання та вміння, виявляти свої слабкі місця і працювати над їх вдосконаленням [1, с. 44].

Отже, успіх у навчанні залежить від взаємодії між студентом і викладачем, а також від особистої мотивації та зусиль студента. Якщо він буде активно залучений у навчальний процес і проявить бажання навчитися, то він зможе досягти високих результатів у своєму навчанні.

Формування особистості лікаря, який здатний самостійно і творчо працювати в нових економічних і соціальних умовах, є головною метою педагогічного процесу на кафедрі дитячої хірургії. Це потребує утвердження нових взаємовідносин між студентом і викладачем [4, с. 23-24]. Один із шляхів вирішення цієї проблеми полягає в удосконаленні організації самостійної пізнавальної діяльності студентів на кафедрі.

Кафедра може забезпечити студентам доступ до спеціальних приміщень з необхідним обладнанням, де вони зможуть зосереджено працювати. Також важливо забезпечити наявність необхідних навчальних матеріалів та літератури, що дозволить студентам максимально продуктивно працювати над своїми завданнями [3, с. 18].

Окрім того, активна участь в наукових дослідженнях та публікаціях є важливим етапом формування особистості майбутнього лікаря. Кафедра може сприяти цьому, організовуючи наукові семінари, конференції та інші заходи, де студенти зможуть представити свої дослідження та отримати відгуки від своїх наукових керівників та колег.

У процесі самостійної роботи студенти також можуть розвивати свої навички комунікації та співпраці [2, с. 65-67]. Кафедра може організовувати групові проекти та колективні дискусії, де студенти зможуть обмінюватися думками та досвідом. Такий підхід сприятиме формуванню командного духу та вмінню працювати в колективі, що є важливим для майбутніх лікарів.

Вища медична школа повинна забезпечити випускникам систему інтегрованих теоретичних і клінічних знань, умінь та навичок, допомогти майбутнім фахівцям освоїти високі світові медичні технології, сформувані фахівця готового до практичної роботи у медичних закладах.

Завдання педагогічного колективу кафедри полягає у створенні всіх умов для сучасних ефективних технологій навчання, що дозволяє вдосконалювати навчальний процес, забезпечувати ефективність безпосереднього спілкування між викладачем і студентом. Колектив кафедри проробив надзвичайну велику роботу, щоб виконати головні завдання: створити повноцінні спеціалізовані хірургічні бази для надання висококваліфікованої допомоги дітям і навчанню студентів всім розділам дитячої хірургії на належному рівні і продовжує вдосконалювати роботу за всіма напрямками.

Отже, рівень підготовки спеціаліста дитячого хірурга безпосередньо залежить від рівня навчальної самосвідомості студента, і найбільший інтерес до проблем самовдосконалення виявляють студенти, які мають вищий рівень такої самосвідомості. Формування у студентів інформаційної компетентності, потреби у самостійній роботі, навичок пошуку, аналізу, систематизації, використання й передачі медико-біологічних даних, уміння вирішувати наукові завдання з використанням інформаційно-комп'ютерних технологій є необхідною умовою сучасної освіти [1, с. 34-35]. Треба врахувати індивідуальні особливості студентів під час визначення завдань для навчання. Врахування рівня інтелектуального розвитку, розробка індивідуальних творчих завдань для самостійної роботи над проблемними темами курсу, створення необхідного методичного матеріалу – найважливіші аспекти для організації роботи студентів під керівництвом викладача.

Список використаних джерел

1. Кузнецова, М.О., Кузнецова І.К. Особливості сприйняття інформації студентами медичного ЗВО під час війни. Diss. 2022.
2. Шепітько, В.І. "Професіоналізм викладачів у медичних вузах як основна складова їх педагогічної майстерності." Scientific Publishing Center "Sci-conf. com. ua", 2020.
3. Куліченко, А.К. "Роль медичної педагогіки у підготовці майбутніх фахівців галузі охорони здоров'я: зарубіжний досвід." 2022.
4. Височина, Н. В. Педагогіка та медична освіта: точки перетину. «Сучасні тенденції та концептуальні шляхи розвитку освіти і педагогіки». 2021. с. 386.
5. Іванькова, Н.А., Рижов О.А. "Модель педагогічної системи електронного дистанційного навчання на базі хмарних сервісів." 2020.

КРИТИЧНА МЕДИЧНА АНТРОПОЛОГІЯ ЯК ВАЖЛИВИЙ ЕЛЕМЕНТ ОСВІТИ ЛІКАРЯ В УКРАЇНІ

Спиця Наталя Валеріївна

к. філос. н, доцент кафедри суспільних дисциплін,

Зайцев Микола Вячеславович

аспірант кафедри пропедевтичної та хірургічної стоматології,

Запорізький державний медико-фармацевтичний університет

Медична освіта майбутніх лікарів передбачає собою великий спектр найрізноманітніших знань в першу чергу в парадигмі біомедицини. Але варто не забувати про те, що майбутній лікар взаємодіє з пацієнтом не тільки за принципом інженерної моделі, коли вся увага концентрується на тілесності. Пацієнт має свою особливу психіку, належить до певної культури, виховується в певній сім'ї та живе у соціумі. Все це впливає на те як людина сприймає своє захворювання, як вона одужує та що саме є для неї здоров'я. Якщо лікар не враховує всі фактори комплексно успішність діагностування, лікування та реабілітації має менший ефект, або ж взагалі відсутня.

Варто розібратися з тим, що собою являє здоров'я для сучасної людини. На думку багатьох дослідників здоров'я включає в себе не лише фізичне, психічне та соціальне благополуччя, але й здатність особистості брати участь у повсякденній діяльності: в сім'ї, на роботі. Мати особисті та соціальні ресурси, необхідні для адаптації до мінливих обставин. З давніх часів розуміння здоров'я завжди передбачало духовний аспект: здорова людина розумілась як свята, цілісна. І навпаки, коли людина хворіла, то вона вважалась «нечистою», такою що її захопили злі духи, демони, абощо. Тому і функцію цілителя можна було виконувати тільки за умови звернення до богів, до потойбічних вищих сил в комплексі з піклуванням над тілесністю. До цього часу проблеми здоров'я передбачають існування проблем не тільки на фізичному, але і на психологічному, емоційному, духовному рівнях.

Біомедичне розуміння здоров'я, яке зосереджене на біологічних хворобах, часто вступає в суперечність з уявленнями пацієнтів, настільки, що це перешкоджає ефективному лікуванню. Навіть лікарі та пацієнти з однієї культури мають різні погляди на здоров'я, тому що професійна освіта формує певний спектр світоглядного мислення таким чином, яким в інших галузях він може ніколи не бути сформованим. Людина з вищою медичною освітою може бачити світ таким чином, який не будуть поділяти пацієнти з рівнем професійно-технічної освіти, наприклад. Лікарі, як правило, погано розуміють, що таке здоров'я, тому що їхня медична освіта наголошує на виявленні, діагностиці та лікуванні хвороб, а не на здоров'ї та добробуті в широкому сенсі цих понять.